

APSTIPRINU
Latgales industriālā tehnikuma
direktore I. Ostrovska

2022.gada 30.novembrī.

Darba drošības instrukcija Nr.1-9
Izglītojamajiem pavāra, konditora, konditora palīga
apmācībai.

Izdoti, pamatojoties uz LR MK 2009.gada 24.
novembra noteikumiem Nr. 1338 "Kārtība, kādā
nodrošināma izglītojamo drošība izglītības
iestādēs un organizētajos pasākumos"

1. VISPĀRĒJIE NOTEIKUMI SKOLU MĀCĪBU DARBŅĪCĀM

- 1.1. Nodarbību organizēšanu un režīmu, ārējās vides apstākļus skolēnu darbnīcās nosaka Latvijas normatīvie akti.
- 1.2. Mācību darbnīcas apgādā ar darbagaldiem un citu iekārtu, instrumentiem, palīgierīcēm, mācību uzskates līdzekļiem un apmācības tehniskajiem līdzekļiem, kā arī ar didaktiskajiem materiāliem, tehnisko un tehnoloģisko dokumentāciju.
- 1.3. Apgaismošana, apkurināšana, kopējā un vietējā ventilācija darbnīcās notiek atbilstoši pastāvošajiem noteikumiem.
- 1.4. Elektriskās kontaktligzdas darbnīcās marķē atbilstoši strāvas spriegumam.
- 1.5. **Aizliegts** izmantot atklātas, neaizsargātas lampas. Bojātās (*izdegušās*) lampas jānomaina.
- 1.6. Bojāto lampu, drošinātāju nomainīšanu un apgaismes ķermeņu tīrīšanu nedrīkst uzticēt izglītojamajiem. Šos darbus veic elektromontieris. Visus ierīkošanas darbus uzticēt tikai elektriķim vai arī citam darbiniekam ar atbilstošu kvalifikāciju un elektrodrošības grupu.
- 1.7. Mācību un palīgtelpām jābūt apsildāmām un labi vēdināmām. Izmantojot dabisko, mehānisko vai jaukto ventilāciju, jānodrošina sanitārajām normām atbilstoša gaisa sastāvs.
- 1.8. **Gaisa mitruma pakāpei** telpās jābūt no 30 līdz 70 % un minimālajai temperatūrai ne zemākai par 16 °C.
- 1.9. Katrā mācību darbnīcā jābūt izlietnēm ar birstēm un ziepēm. Speciāli paredzētās vietās izvieto tīrīšanas atkritumiem, pārtikas atkritumiem, saslaukām.
- 1.10. Mācību darbnīcām jābūt nodrošinātām ar pirmās palīdzības aptieciņu, ugunsdzēsšanas līdzekļiem, ugunsdzēsamajiem aparātiem.
- 1.11. Skolotājam (meistaram) jāņem vērā, ka piedalīties nodarbībās skolas mācību darbnīcās drīkst izglītojamie, kuriem nav kontrindikācijas darbnīcas nodarbībām. Ziņas par audzēkņiem, kuriem nav atļauts strādāt mācību darbnīcās, skolotājs saņem no skolas medicīnas personāla.
- 1.12. Pirms darbu uzsākšanas izglītojamie:
 - 1.12.1. Pārzina elektrificētā darba aprīkojuma (elektriskās plītis, cepeškrāsns, mikseri u.c.) ūdenssildītāju u.c. ierīču pareizas ekspluatācijas prasības, kā arī vietējās noslēgarmatūras (ventiļu) atrašanās vietas un prot rīkoties ar tiem.
 - 1.12.2. Prot lietot darbam paredzētos individuālos aizsardzības līdzekļus (turpmāk IAL).
 - 1.12.3. Zina pirmās palīdzības sniegšanas paņēmienus cietušajam traumā gadījumos un pirmās palīdzības aptieciņas medikamentu un līdzekļu atrašanās vietu.
 - 1.12.4. Zina un ievēro ugunsdrošības instrukciju, t.sk.:
 - nepieļaut rīcību, kas var izraisīt ugunsgrēku;
 - prast rīkoties ar iestādes ugunsdzēsības līdzekļiem ugunsgrēka izcelšanās gadījumā;

- 1.13. Pirms katra jauna darba veida uzsākšanas, jāveic izglītojamo instruēšana darba drošībā. Veikto instruktāžu reģistrē žurnālā “Darba aizsardzības instruktāža darba vietā” (*sākotnējā, atkārtotā, neplānotā, mērķa instruktāža*).
- 1.14. Profesionālās izglītības skolotājs atbild par darba drošības un ražošanas sanitārijas noteikumu ievērošanu, nekaitīgu darba apstākļu nodrošināšanu katram nodarbinātajam. Viņa pienākums ir iepazīstināt skolēnus ar darba vides riska faktoriem, darba drošības pasākumiem, veicot uzticēto darbu, iekārtu aizsardzības ierīcēm, katras izmantojamās mašīnas un darbagalda uzbūvi, tehnoloģisko procesu, drošiem darba paņēmieniem, darba vietas sagatavošanu un kopšanu, personīgās higiēnas noteikumiem.
- 1.15. Darba vides riska faktori:
- 1.15.1. Slidena grīda.
 - 1.15.2. Karstas virsmas, karsti priekšmeti karsts ūdens, pārnesot ēdienu.
 - 1.15.3. Asu priekšmetu lietošana (naži, elektrisko griežamo instrumentu asās daļas u.c.) - iespēja sevi traumēt,
 - 1.15.4. Ķīmiskie mazgāšanas, tīrīšanas un dezinficēšanas līdzekļi, t.sk. aerosoli.
 - 1.15.5. Putekļi, netīrumi u.c. atkritumi.
 - 1.15.6. Fiziskās pārslodzes (priekšmetu celšana, pārvietošana, novietošana), piespiedu poza -stāvus.
 - 1.15.7. Nepietiekams apgaismojums darba vietā.
 - 1.15.8. Elektriskās strāvas iedarbība, pieskaroties strāvu vadošajām daļām, kas atrodas zem sprieguma.
 - 1.15.9. Nejauša priekšmetu, darba rīku, inventāra krišana vai apgāšanās.
 - 1.15.10. Ugunsbīstamība.
- 1.16. Kolektīvie aizsardzības līdzekļi:
- 1.16.1. Apgaismojums darba telpās – normālu darba apstākļu nodrošināšanai.
 - 1.16.2. Ventilācija, gaisa kondicionēšana.
 - 1.16.3. Elektrificēto, mehanizēto darba rīku un to pievadu izolācija no strāvas noplūdes.
 - 1.16.4. Elektrificēto, mehanizēto darba rīku un to pievadu mehānismu aizsargnožogojumi ar to konstrukcijā paredzētajiem palīgierīcēm, apvalkiem, vākiem, aizsargekrāniem.
- 1.17. Individuālie aizsardzības līdzekļi. Darba devējs nepieciešamības gadījumā nodrošina izglītojamo ar nepieciešamajiem IAL atkarībā no darba vides riska faktoriem.
- 1.17.1. halāts – lietot, veicot visas darba operācijas;
 - 1.17.2. karstumizturīgi cimdi – lietot, pārnesot, pārvietojot priekšmetus u.c.;
 - 1.17.3. priekšauts, gumijas cimdi – lietot, strādājot ar ķīmiskajām vielām;
- 1.18. Prasības ugunsdrošībai:
- 1.18.1. nelietot atklātu uguni ugunsnedrošās zonās;
 - 1.18.2. regulāri pārbaudīt elektriskās instalācijas un iekārtu vadu kārtību; ja ir bojāta vadu izolācija, nav kārtībā rozetes vai kontaktdakšīņas, nekavējoties jāziņo uzņēmuma vadībai;
 - 1.18.3. regulāri veikt darba vietas sakopšanu un iekārtu attīrīšanu no produktu atlikumiem;
 - 1.18.4. ievietot izlietoto slaukāmo materiālu un eļļainos slaukus metāla kastēs ar cieši pieguļošiem vākiem;
 - 1.18.5. nodrošināt brīvu pieeju ugunsdzēsamajiem līdzekļiem.
- 1.19. Elektrodrošības prasības:

- 1.19.1. regulāri pārbaudīt elektriskās instalācijas un iekārtu vadu kārtību; ja ir bojāta vadu izolācija, nav kārtībā rozetes vai kontaktdakšņas, nekavējoties jāziņo uzņēmuma vadībai;
- 1.19.2. neizmantot bojātas rozetes;
- 1.19.3. nepieskarties neizolētiem vadiem, kā arī atklātām, neizolētām elektroiekārtu daļām;
- 1.19.4. neizvietot uz elektroiekārtām lupatas un citus priekšmetus.
- 1.20. Darbiniekam jāievēro sekojošas personiskās higiēnas prasības:
 - 1.20.1. pastāvīgi jāseko roku, matu un nagu tīrībai. Obligāti jāmazgā rokas pirms darba sākuma, pēc tualetes apmeklējuma, kā arī pēc katra pārtraukuma darbā un saskares ar netīriem priekšmetiem;
 - 1.20.2. personiskās mantas jāatstāj garderobē. Personiskā un darba apģērba glabāšanai jābūt atsevišķai;
 - 1.20.3. jāpārgērbj darba apģērbs pirms izešanas no mācību darbnīcas telpām.
- 1.21. Par konstatētiem iekārtu, ierīču un instrumentu bojājumiem ziņot tiešajam darba vadītājam. Darbu uzsākt tikai pēc trūkumu novēršanas.
- 1.22. Darbinieks ir tiesīgs atteikties veikt darbu vai pārtraukt to, ja darba devējs nav nodrošinājis nekaitīgus un drošus darba apstākļus.
- 1.23. Par katru nelaimes gadījumu nekavējoties jāpaziņo mācību iestādes vadītājam. Notikušo nelaimes gadījumu izmeklē atbilstoši nolikumam par nelaimes gadījumu izmeklēšanu un uzskaiti.

2. DARBA DROŠĪBAS PRASĪBAS, UZSĀKOT DARBU

- 2.1. Uzvilkt darba apģērbu, galvassegu, nomazgāt rokas. Vizuāli pārbaudīt darba apģērba stāvokli - tas nedrīkst būt sasprausts ar spraužamatatām, kabatās nedrīkst atrasties asi, griezoši, plīstoši priekšmeti. Uzliekot galvassegu, matiem ir jābūt zem tās.
- 2.2. Apskatīt un sakārtot darba vietu, novākt visu lieko, un vienmēr to turēt priekšzīmīgā kārtībā. Pārbaudīt vai nav slidena grīda, nepieciešamības gadījumā to uzkopt. Atbrīvot darba vietu no taras, inventāra un citiem priekšmetiem, kas nav vajadzīgi darba veikšanai.
- 2.3. Sagatavot darbam nepieciešamos individuālās aizsardzības līdzekļus, kuri būs nepieciešami darba laikā – karstumizturīgie cimdi, gumijas cimdi u.c. Veikt darbus, bez individuālās aizsardzības līdzekļiem kategoriski **aizliegts**.
- 2.4. Vizuāli pārlicināties un pārbaudīt:
 - 2.4.1. Elektrisko darba rīku aizsargapvalku stingru nostiprinājumu;
 - 2.4.2. elektrisko vadu izolācijas, kontaktdakšu un kontaktligzdu stāvokli un to derīgumu lietošanai;
 - 2.4.3. produktu griešanai paredzēto darba rīku stāvokli (vai tie ir pietiekami asi, vai nav bojāti asmeņi, vai ir stingri, gludi rokturi);
 - 2.4.4. ēdiena gatavošanai domātos traukus (vai spaiņu, katlu, cepešpannu u.c. rokturi ir stingri nostiprināti, vai tiem ir līdzena apakša un labi pieguļoši vāki);
 - 2.4.5. cepeškrāšņu durvīņu rokturi un pārslēgšanas rokturi ir termoizolēti;
 - 2.4.6. plīts sildvirsmas darba režīmu;
 - 2.4.7. elektroiekārtu bloķējošās ierīces;
 - 2.4.8. vai pie elektroiekārtu kustīgām daļām nav novietoti nevajadzīgi priekšmeti, kas varētu bloķēt iekārtu darbu;
 - 2.4.9. speciālo gumijas paklāju esamību pie visām elektroiekārtām;

- 2.4.10. elektroierīču stiprinājumu un stabilitāti;
 - 2.4.11. ventilācijas iekārtu darbību;
 - 2.4.12. darba vietas apgaismojuma pietiekamību;
 - 2.4.13. vai virtuves telpu grīda ir tīra, nav slapja;
 - 2.4.14. vai pieeja iekārtām ir brīva (tā nedrīkst būt aizkrauta ar dažādiem priekšmetiem);
 - 2.4.15. roku mazgāšanai nepieciešamo līdzekļu esamība (ziepes, birstes, dvieļi);
 - 2.4.16. produktu griešanai domāto dēļu stāvokli (tiem jābūt ar gludu virsmu, bez plaisām).
- 2.5. Elektrodrošības prasības:
- 2.5.1. ja, strādājot (uzsākot darbu) ar elektroietaisēm (elektriskā plīts, mikroviļņu krāsns u.c.) konstatēti bojājumi (dzirksteļošana, deguma smaka, slēdžu uzkaršana, jūtama kaut niecīga strāvas noplūde uz elektroietaisē korpusa; mehāniski bojājumi slēdžiem, kontaktiem u.c.), pārtraukt (neuzsākt) darbu (izslēgt), ziņot darba devējam un brīdināt citus darbiniekus par radušos situāciju;
 - 2.5.2. darbu atsākt tikai tad, kad ir novērsti bojājumi;
 - 2.5.3. pirms tīrīšanas vai pārvietošanas elektroietaisē jāatslēdz no barošanas tīkla;
 - 2.5.4. ar slapjām, mitrām rokām neaiztikt elektrotīklam pieslēgtas elektroietaisē, slēdžus, kontaktus. **Aizliegts** veikt elektroietaišu tīrīšanu, pārvietošanu, ja tās nav izslēgtas vai atslēgtas no elektrotīkla;
- 2.6. **Aizliegts** patstāvīgi veikt jebkādu elektroietaišu remontu.
- 2.7. **Aizliegts** uzsākt darbu un strādāt ar bojātu, nenokomplektētu, nesazemētu darba aprīkojumu, inventāru vai arī ja nav efektīva/nedarbojas vēdināšana (ventilācija).
- 2.8. Vadoties pēc ķīmisko vielu drošības datu lapās sniegtās informācijas, darbiniekus nodrošina ar IAL (cimdi, respiratori u.t.t.) Pirms darbu uzsākšanas darbinieki izvēlas atbilstošos IAL, kā arī vizuāli pārbauda halāta, cimdu, gumijas zābaku derīgumu.
- 2.9. Gadījumi, kad nedrīkst uzsākt darbu
- 2.9.1. Nav vai nepietiekams darba vietas apgaismojums.
 - 2.9.2. Nav vai bojāti individuālie aizsardzības līdzekļi.
 - 2.9.3. Ja bojāti mehānizētie vai nemehānizētie darba rīki.
 - 2.9.4. Ja bojāts darba inventārs.
 - 2.9.5. Ar jauna parauga tehniskiem līdzekļiem vai inventāru bez iepriekšējas iepazīšanās ar to konstruktīvajām īpatnībām un lietošanas norādījumiem.
 - 2.9.6. Ar nezināmiem ķīmiskiem mazgāšanas, tīrīšanas vai dezinficēšanas līdzekļiem bez iepriekšējas iepazīšanās ar to izgatavotāja norādījumiem.
 - 2.9.7. ja ir slikta pašsajūta, un ziņot par to darba devējam.
- 2.10. Par novērotiem tehnikas bojājumiem ziņot darba vadītājam un līdz to novērš darbu neuzsākt.
- 2.11. Nedrīkst uzsākt darbu alkohola riebumā un smēķēt darba vietā.
- 2.12. Nedrīkst izmantot nejaušus paliktņus.
- 2.13. Nedrīkst pārnēsāt un pārvietot kravu, kas pārsniedz, smaguma pārnēsāšanas vai pārvietošanas normas.

3. DARBA AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS DARBA LAIKĀ

- 3.1. Lietot izsniegtos darba apģērbus un citus individuālās aizsardzības līdzekļus.

- 3.2. Atļauts strādāt tikai ar tām virtuves iekārtām, kuru uzbūvi, darbības principus un ekspluatācijas noteikumus viņš zina.
- 3.3. Maksimāli mehanizēt ēdienu sagatavošanas darbus, procesus, lai izvairītos no roku sagriešanas.
- 3.4. Ievērot darba aizsardzības prasības strādājot ar elektrificētiem darba rīkiem:
 - 3.4.1. ievērot ierīces ieslēgšanas kārtību elektrotīklā (kabelis vispirms jāpieslēdz ierīcei un pēc tam tīklam; ierīces izslēgšana notiek pretējā kārtībā);
 - 3.4.2. sekot to normālai darbībai;
 - 3.4.3. darbības traucējumu gadījumā nekavējoties izslēgt tos un līdz bojājuma novēršanai nepielietot.
 - 3.4.4. nepieļaut elektrisko vadu vai kabeļu izolācijas bojāšanu;
 - 3.4.5. raudzīties, lai tos nesaspiestu starp durvīm, logu vērtnēm un citiem priekšmetiem, lai nebūtu uzkarināti uz naglām un metāliskiem priekšmetiem;
 - 3.4.6. nepieļaut vadu savilkšanos mezgla, vai izolāciju deformējošu savīšanos;
 - 3.4.7. atslēdzot kontaktdakšu no kontaktligzdas, obligāti ar vienu roku jāpietur kontaktligzda, lai nebojātu tās.
 - 3.4.8. Neieslēgt elektroiekārtas ar slapjām rokām.
- 3.5. Ievērot piesardzību, lai izvairītos no termiskām traumām, kas var rasties saskarē ar karstu ūdeni, taukiem, eļļu. Liekot produktus karstos taukos vai eļļā, pārļiecināties vai eļļā neielīs ūdens. Tauku izšļakstīšanās šajā gadījumā var radīt apdegumus.
- 3.6. Ar nažiem un citiem griežamiem instrumentiem strādāt uzmanīgi, pareizi turot nazi un apstrādājamo produktu. Nažus glabāt speciāli paredzētā vietā.
- 3.7. Konservus atvērt ar konservu nazi.
- 3.8. Saldēto gaļu sadalīt pēc tās pilnīgas atkušanas, lietojot dēļus ar līdzenu virsmu.
- 3.9. Katlus uzlikt un noņemt no plīts divatā, lietojot šim nolūkam paredzētos sausus dvieļus, karstumizturīgus cimdus.
- 3.10. Katlu vākus atvērt tā, lai tvaiki plūstu virziena no sevis.
- 3.11. Katlus un citas tilpnes drīkst piepildīt tikai par $\frac{3}{4}$ no tilpuma. Katlus ar šķidrumu pa plīti virsmu jāpārvieto vienmērīgi, bez grūdieniem un rāvieniem.
- 3.12. Piepildītus traukus likt tikai uz stabiliem paliktņiem vai plauktiem.
- 3.13. Produktu cepšanai cepeškrāsnī drīkst izmantot tikai tādas pannas, kuras var brīvi ielikt krāsnī- tās nedrīkst būt deformētas. Traukus ar karstiem ēdieniem novietot uz paliktņiem, kuru izmēri ir lielāki par novietojamo trauku izmēriem.
- 3.14. Nelietot traukus ar atsistām malām. Sasistus traukus savlaicīgi nodot saimniecības vadītājam.
- 3.15. Pārnesot karsto ūdeni ar spaini vai citu vaļēju trauku, pildītā ūdens līmenim jābūt 12 - 15 cm zem spaiņa augšējās malas.
- 3.16. Sekot, lai plīts virsma nesakarst virs 500°C. Aizliegts dzesēt plīti virsmu ar ūdeni.
- 3.17. Pirms pārvieto traukus ar karstu ēdienu no vienas darba vietas uz citu, jābrīdina blakus esošie darbinieki. Nesot traukus ar karstu ēdienu, tos **nedrīkst** piespiest pie ķermeņa.
- 3.18. Lielu gaļas gabali no kastroļa jāņem ar dakšu, likt porciju šķīvjos gaļu, zivis un tml. ar rokām aizliegts.
- 3.19. Novākt ēdiena pārpalikumus no traukiem drīkst tikai ar birstīti, nevis ar rokām. Ievietot ēdienu atliekas tvertnēs ar vākiem. Mazgājot traukus ar rokām, jāuzvelk gumijas cimdi, jālieto birstīte vai sūklis.
- 3.20. Saplīsušos traukus nedrīkst ņemt ar rokām, jālieto liekšķere un slotiņa. Uz grīdas izlijušos taukus, šķidrumus u.c. savākt nekavējoties.

- 3.21. Nekavējoši savākt uz grīdas izlijušos šķidrumus. Sekot, lai darba vietā, gaitenā grīdas būtu tīras un sausas.
- 3.22. Nevākt, neuzlasīt ar rokām saplīsušu stiklu lauskas un citus asus priekšmetus. Izmantot birsti un lāpstiņu. Tīrot vitrīnas, plauktus, esiet uzmanīgi, nesavainojiet rokas.
- 3.23. Aizliegts celt vienatnē priekšmetus, kuru svars pārsniedz 15 kg - sievietēm, 40 kg - vīriešiem.
- 3.24. Pārvietojot uz plīts katlus, cepešpannas u.c. traukus ar karstiem ēdieniem, kā arī, ievietojot vai, izņemot pannas no cepeškrāsns, uzvilkt siltumizolējošus cimdus.
- 3.25. Lietot kārtībā esošās sanitāri tehniskās ierīces (ūdens krāni, noslēgarmatūra, skalojamās kastes u.c.), to bojājumu gadījumos ziņot iestādes vadībai vai tiešās padotības amatpersonai.
- 3.26. Darba inventāru glabāt tam speciāli paredzētās vietās. Visam virtuves inventāram, traukiem un galdiem ir jābūt speciāli marķētiem un jāizmanto attiecīgi norādītam marķējumam.
- 3.27. Kategoriski aizliegts žāvēt dažādus auduma gabalus uz darba mašīnu sakarstošajām virsmām.
- 3.28. Ievērot personīgās higiēnas prasības:
 - 1) mazgāt rokas pēc katra pārtraukuma darbā, saskares ar naudu, netīriem priekšmetiem, pēc tualetes apmeklējuma;
 - 2) apmeklējot tualeti nogērbt darba apģērbu;
 - 3) nav ieteicams strādāt virtuvē, ja ir saaukstēšanās pazīmes (iesnas, klepus) vai ādas iekaisumi, caureja utt.
- 3.29. Sekot tam, lai virtuvē neuzturētos nepiederošās personas, t.sk. iestādes personāls, kas nav iesaistīti ēdināšanas nodarbībās, kā arī mājdzīvnieki.

4. DARBA AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS ĀRKARTAS SITUĀCIJĀS

- 4.1. Pārtraukt darbu un izslēgt elektroiekārtas pēkšņas elektroenerģijas padeves vai apgaismojuma pārtraukuma gadījumos.
- 4.2. Pie elektrificēto tehnisko līdzekļu normālas darbības traucējumiem (troksnis, gultņu silšana, dzirksteļošana, dūmi vai deguma smaka vai arī ir bojātas stiprinājumu detaļas, vāki un lūkas), pārtraukt to darbību un atvienot strāvas pievadu no kontaktligzdas.
- 4.3. Darba rīku, inventāra, ietaišu bojājumu vai lūzumu gadījumos pārtraukt darbu ar tiem līdz attiecīgā darba rīka vai ietaises bojājuma novēršanai.
- 4.4. Ja tiek atklāta strāvas noplūde uz iekārtu korpusiem, radiatoriem, cauruļvadiem utt., iekārtas jāatslēdz, darbs jāpārtrauc un nekavējoties jāziņo par to uzņēmuma vadībai.
- 4.5. **Ugunsgrēka gadījumā** rīkoties atbilstoši ugunsdrošības instrukcijas prasībām: izsaukt Uguns glābšanas dienesta darbiniekus pa tel. **112**, paziņot savam vadītājam, stāties pie ugunsgrēka dzēšanas ar līdzekļiem, kas ir telpā; evakuēt personālu un materiālās vērtības no bīstamās zonas.
- 4.6. **Ja noticis nelaimes gadījums**, pārtraukt darbu; jāizslēdz iekārtas, paziņot savam vadītājam, sniegt pirmo palīdzību un, ja nepieciešams, izsaukt mediķus pa tel. **113** vai 112, saglabāt darba vietu stāvokli, kādā notika nelaimes gadījums.
- 4.7. ja ķīmiskā viela iekļūst acīs - rūpīgi skalot ar lielu ūdens daudzumu; iekšējos orgānos - dzert daudz ūdens, lai izraisītu vemšanu.
- 4.8. Ja uz rokām radies kaut vai nenožīmīgs apdegums vai trauma, darbs nekavējoties jāpārtrauc un veikt nepieciešamos pirmās palīdzības pasākumus.

- 4.9. Ja uz elektrisko darba mašīnu korpusa atklāta strāvas noplūde, pārtraukt darbu, aparātu izslēgt un nekavējoties ziņot vadībai.
- 4.10. Ja ir bojātas elektriskās rozetes, nekavējoties ziņot vadībai.
- 4.11. Ja nepieciešams savākt izlijušos dezinfekcijas u. tml. līdzekļus, iepazīties ar drošības prasībām, kuras norādītas uz iepakojuma vai drošības datu lapā un savācot izpildīt tur noteiktās prasības.
- 4.12. Nekavējoties pārtraukt darbu, ziņot darba devējam un brīdināt pārējos strādājošos par bīstamiem (risku) faktoriem, kuri atklāti, konstatēti darba laikā un var apdraudēt darbinieku un citu cilvēku dzīvību un veselību.
- 4.13. Izdzirdot trauksmes signālu, kas saskaņā ar noteikto kārtību brīdina par ugunsgrēka izcelšanos vai citu bīstamu situāciju, pārtraukt darbu, izslēgt elektroietaisies un atstāt ēku pa tuvāko evakuācijas izeju. Palīdzēt to izdarīt klientiem.

5. DARBA AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS BEIDZOT DARBU

- 5.1. Beidzot darbu, sakārtot un novietot šim nolūkam paredzētajās vietās darba aprīkojumu, inventāru. Atvienot visas elektroiekārtas no elektrotīkla.
- 5.2. Atkritumus (gruži, netūrumi) savākt šim nolūkam paredzētā tarā un aiznest uz atkritumu novietni (konteineru).
- 5.3. Sakārtot darba vietu, ēdienu pārpalikumus un atkritumus savākt šim nolūkam paredzētajā tarā un izbērt konteinerā, nomazgāt un iztīrīt darba mašīnas, vannas un tml.
- 5.4. Izslēgt ventilāciju un apgaismojumu.
- 5.5. Darba apģērbu un individuālās aizsardzības līdzekļus sakārtot un ievietot tam paredzētajā vietā.
- 5.6. Kategoriski aizliegts, darbu beidzot, atstāt darba vietās degt spējīgus atkritumus.

Izstrādāja: darba aizsardzības speciālists _____ S. Naglis